

Moss kommune

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.: 07/420/TH

Dato: 05.01.2007

Høring - Forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven

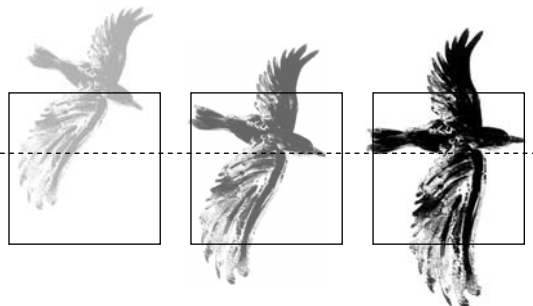
Vedlagt følger uttalelse fra Moss kommune om foreslåtte endringer i opplæringsloven og friskoleloven. Det tas forbehold om politisk godkjenning. Saken skal behandles i skole- og oppvekstutvalget 8.2.07.

Med hilsen

Tore Hangerhagen
Rådgiver (tlf 950 45 721)

Kommuneforvaltningen kultur og oppvekst

Rådhuset postboks 175, 1501 Moss T 69 24 80 00 F 69 24 80 01
E post@moss.kommune.no | www.moss.kommune.no
Org.nr. 944383476 Bankkonto 6118 05 53001

Saksutredning

Forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven - høring

Saksbehandler: Tore Hangerhagen
Dato: 02.01.2007
Arkivref.: 07/72/ FA-A20, TI-&13

.....

Utvalg	Møtedato	Utvalgssaksnr.	Beh.status	Beslut. organ
Skole- og oppvekstutvalget	08.02.2007		PS	

Rådmannen foreslår følgende vedtak:

Lovregulering av reklame i skolen

Moss kommune støtter forslaget om at det bør settes inn en § 9-6 om reklame i skolen i opplæringsloven slik departementet foreslår.

Innføring av en bestemmelse om godkjenning av videregående skoler basert på bilaterale mellomstatlige avtaler.

Det bør settes inn en §3-11 i opplæringsloven slik departementet foreslår.

Innføring av en bestemmelse om kollektiv ulykkesforsikring

Det bør settes inn en §13-b i opplæringsloven slik departementet foreslår.

I. Lovregulering av reklame i skolen

Saksopplysninger

Regjeringen har i Soria Moria-erklæringen et mål om å motarbeide kommersialisering av undervisningssektoren samt å begrense kommersialiseringen av det offentlige rom.

Verken opplæringsloven eller forskrift til opplæringsloven har i dag noe direkte forbud mot reklame i lærebøker eller andre læremidler. Det er skoleeiers ansvar å vurdere kvaliteten i lærebøkene. Reklame er heller ikke regulert i friskoleloven.

Barn og unges utsettes for kommersielt press på ulike arenaer på ulike måter. Selv om omfanget av markedsføring i skolen i dag ikke er stort, er barn og unge en attraktiv målgruppe.

Departementet er opptatt av å få en lovregulering som i størst mulig grad kan skjerme elevene mot uønsket reklame og uønsket påvirkning, samtidig som skolen må kunne bruke ulike læremidler og læringsarenaer, og samarbeide med ulike parter i næringslivet. En hensiktsmessig lovregulering vil derfor være en bestemmelse som pålegger skolen en plikt til å sørge for at elevene ikke utsettes for reklame som er egnet til å skape kommersielt press eller som i stor grad kan påvirke holdninger, atferd og verdier. Skoleledere og lærere er de nærmeste til å foreta fornuftige vurderinger av hva som er uønsket og skadelig påvirkning av elevene. Slike vurderinger kan også være ulike, avhengig av elevenes alder. Samtidig er dette tema som også bør drøftes med elevene, i skolens rådsorganer og samarbeid med foreldrene.

Departementet foreslår en ny §9-6 Om reklame i skolen i kapittel 9 i opplæringsloven:
Skolen skal sørge for at elevene ikke blir utsette for reklame som er egna til å skape kommersielt press eller som i stor grad kan påvirke haldningar, atferd og verdier, mellom anna på skolens område, i lærebøker og andre læremidler som blir nytta i opplæringa.

Bestemmelsen vil i praksis bety at det ikke vil være tillatt med noen form for reklame som skolen mener vil kunne ha uheldig påvirkning på elevene, samtidig som den åpner for at reklame som ikke er skadelig fortsatt kan benyttes. Det vil være skoleeier som har det formelle ansvaret for å vurdere hvilke reklameformer som er akseptable eller ikke. Skoleeier bør selv kunne avgjøre hvem som skal ha myndighet til å foreta slike vurderinger. Dette innebærer for eksempel delegering til ledelsen ved den enkelte skole.

Vurdering

I høringsforslaget framgår det at omfanget av reklame i skolen ikke er stort. Elevene er utsatt for kommersiell påvirkning fra forskjellige kanaler i hele sin fritid. Påvirkningen skjer fra TV, aviser, radio, plakater og ikke minst fra kameratflokkene.

Det er imidlertid viktig at man sikrer seg at reklamepåvirkningen på skolen blir så liten som mulig, også i årene framover. Med bakgrunn i dette, støtter Moss kommune forslaget om å ta inn en bestemmelse om reklame som en ny § 9-6 i opplæringsloven som gjengitt ovenfor

Når undersøkelser viser at reklame i skolen ikke oppleves som problematisk for aktørene i skolen, mener rådmannen at en slik bestemmelse i opplæringsloven ikke er nødvendig.

Miljøkonsekvenser

Ingen

Konklusjon:

Moss kommune støtter forslaget om at det bør settes inn en § 9-6 om reklame i skolen i opplæringsloven slik departementet foreslår.

II. Innføring av en bestemmelse om godkjenning av videregående skoler basert på bilaterale mellomstatlige avtaler

Internasjonalt samarbeid innenfor blant annet næringsliv og handel medfører at utenlandske familier med barn i skolepliktig alder samt ungdom med rett til videregående opplæring er bosatt i Norge. Disse barna og ungdommene behersker vanligvis ikke norsk når de kommer til landet. Flere blir også boende i landet i relativt kort tid. Noen få land har derfor valgt å etablere skoler i Norge som er basert på hjemlandets læreplaner. Flere av skolene står åpne for norske statsborgere.

Det framgår av opplæringsloven §2-12 at private grunnskoler må være godkjent av departementet, og at grunnskoler som oppfyller minimumskravene i bestemmelsen har rett til slik utdanning. På videregående skoles nivå er det fri etableringsrett. Det er imidlertid kun videregående skoler som driver sin virksomhet etter opplæringsloven eller friskoleloven som kan sette standpunkt karakterer og utstede vitnemål for fullført og bestått videregående opplæring.

Det er ikke hjemmel for å godkjenne et privat videregående tilbud basert på et annet lands læreplan, eller en kombinasjon av norsk læreplan og et annet lands læreplan. Det er ikke hjemmel i opplæringsloven eller friskoleloven til å godkjenne et slikt tilbud og det er ikke åpnet for at den nye friskoleloven skal åpne for en slik godkjenning.

Departementet ser at det kan være ønskelig å legge til rette for godkjenning av enkelte tverrkulturelle videregående tilbud som er basert på bilaterale mellomstatlige avtaler etter opplæringsloven. Med et tverrkulturelt videregående tilbud menes skoler som tilbyr opplæring etter en læreplan som er basert på en kombinasjon av to nasjonale læreplaner. Et slikt tilbud vil kunne åpne for at elevene etter fullført skolegang får både norsk vitnemål og vitnemål fra vedkommende land.

Departementet mener at hjemmelen bør begrenses til de tilfeller der det er inngått en bilateral mellomstatlig avtale. Det store flertall av norske barn og ungdom skal få sin opplæring i offentlige skoler som avspeiler det norske samfunnet. Departementet mener likevel at etablering av et begrenset antall tverrkulturelle tilbud som står åpne for både norske og utenlandske barn og ungdommer er viktige i forhold til internasjonalt samarbeid innenfor kultur, språk, utdanning og næringsliv.

Departementet forslår en ny bestemmelse som §3-11 i privatskoleloven:

Departementet kan godkjenne ein privat vidaregående skole når det ligg føre ein bilateral mellomstatlig avtale om dette. I forbindelse med godkjenninga kan departementet gjere unntak frå krava i opplæringslovea, og i forskrift gitt i medhald av lova.

Vurdering

Moss kommune slutter seg til departementets vurdering. Det er viktig med et antall tverrkulturelle tilbud på videregående skole som står åpne for både norske og utenlandske barn i forhold til internasjonalt samarbeid innenfor kultur, språk, utdanning og næringsliv.

Miljøkonsekvenser

Ingen

Konklusjon

Det bør settes inn en §3-11 i opplæringsloven slik departementet foreslår.

III. Innføring av en bestemmelse om kollektiv ulykkesforsikring

Spørsmålet om elevers forsikringsmessige dekning ved ulykker tas opp med jevne mellomrom, dels av Stortinget, dels av media som følge av konkrete skadetilfeller. Det ble for det første hevdet at mange elever ikke var dekket av noen ulykkesforsikring. For det andre ble erstatningsutbetalingene under de eksisterende ordningene påstått å være lave, særlig ved uførhet. For det tredje ble det hevdet å være store forskjeller i erstatningsutbetalingene i fylkeskommunene og kommunene. Forskjellene framstår som urettferdige og bryter med prinsippet om likebehandling. De bryter også med Stortingets uttrykte ønske om at alle elever skal være tilfredsstillende forsikret.

En undersøkelse gjennomført av departementet viste at 369 av landets 435 kommuner hadde kollektiv ulykkesforsikring for elever.

På grunnlag av det ovennevnte forsøkte departementet å få til en frivillig ordning i stedet for en tvungen ordning gjennom lov. Departementet forsøkte i nært samarbeid med KS å påvirke samtlige kommuner til å etablere en slik forsikringsordning. Fremstøtet vis a vis kommune ga ikke de ønskede resultater.

Elever i offentlig grunnskole og videregående skole er i dag obligatorisk yrkesskadedekket etter folketrygdloven §13.10. Barn i skolefritidsordningen dekkes også, men ikke barn i barnehager. Blant vilkårene som stilles er at skaden skjer i undervisningstiden og på undervisningsstedet. Dekningen gjelder også på skoleturer, ekskursjoner og under idrettsdager i skolens regi. Den gjelder ikke på skoleveien.

Mange elever er i tillegg dekt av kollektive forsikringsordninger som fylkeskommuner og kommuner har tegnet. Ordningen er frivillig og kommer i tillegg til ytelser fra folketrygdloven.

Departementet ønsker snarest mulig å imøtekomme Stortingets lenge uttrykte ønske om rettferdighet, slik at alle elever, uavhengig av bosted, har lik forsikringsmessig dekning ved ulykker. Det er mulig å avhjelpe dagens urettferdighet på annen måte enn gjennom lovpålagt kollektiv ulykkesforsikring. For eksempel kan den enkelte kommune selv få vurdere om den vil stå som selvassurandør eller velge en forsikringsordning.

Departementet foreslår en ny bestemmelse som §13-b i opplæringsloven:

Plikt for kommunen og fylkeskommunen til å sørge for ulykkesforsikring.

Kommunen og fylkeskommunen plikter å sørge for ulykkesforsikring for elevene. Departementet gir nærmere forskrift om ulykkesforsikring.

Vurdering

Moss kommune mener at det må påses at alle elever uansett hvor de er bosatt har de samme forsikringsmessige dekning ved ulykker. Når det tidligere er forsøkt å få til en frivillig ordning uten de ønskede resultater, mener vi at en bestemmelse om dette må inn i opplæringsloven.

Miljøkonsekvenser

Ingen

Konklusjon

Det bør settes inn en §13-b i opplæringsloven slik departementet foreslår.

Rådmannen i Moss, 3.1.07

Inger Johanne Fjeldbraaten
Kommunalsjef

Bjørn Olavesen
forvaltningssjef kultur og oppvekst